

АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ЗАХОДИ УДОСКОНАЛЕННЯ

**ТЮРЕНКОВА Катерина, здобувачка вищої освіти,
спеціальність 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Висвітлено актуальні проблеми аудиторської діяльності в Україні в контексті нестабільної економічної ситуації та жорсткої конкуренції. Визначено основні перепони ринку аудиторських послуг та запропоновано конкретні заходи для покращення якості аудиторської діяльності в Україні.

Ключові слова: аудит, суспільний нагляд, стандарти аудиту, контроль.

Сьогодні через складну економічну ситуацію більшість українських компаній стикаються з нестабільністю та жорсткою конкуренцією. Це зумовлює необхідність уникати фінансових помилок і впроваджувати дієві управлінські стратегії. У таких умовах актуалізується роль аудиторських послуг, які допомагають підприємствам оцінити своє поточне становище та отримати рекомендації для подальшого розвитку.

Вагомий вклад у розвиток аудиту та ринок аудиторських послуг внесли такі науковці та аудитори, як Жукова Т.А., Ганус І.С., Плікус І.Й., Прохорова Л.І., Юхименко Є.С. У своїх наукових роботах вони висвітлюють теоретичні засади аудиту, методологію його проведення, питання якості, а також проблеми та шляхи вдосконалення аудиторської діяльності.

З розвитком ринкових відносин та різноманіттям форм власності постала необхідність вдосконалення управлінських функцій у виробничому процесі. Це, в свою чергу, зумовило потребу у створенні фінансових контрольних органів, зокрема аудиту. Перехід України на ринкову економіку призвів до суттєвих змін у плануванні, обліку та контролі господарсько-виробничої діяльності, а також до трансформації системи управління комерційними структурами. Цілі підприємницької діяльності, методи їх досягнення та економічні засади суспільства також зазнали кардинальних змін.

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення

незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно з вимогами користувачів [1].

Головною проблемою українського аудиту, за ствердженням Жукової Т. А., Ганус І. С. та Плікус І. Й., є забезпечення якості в проведенні контрольних процедур аудиторської перевірки. Іншими словами, якість полягає в максимальному задоволенні потреб клієнта послугами. Проте, прихильники підвищення якості аудиту в Україні, а також законодавці та чиновники не можуть до кінця зрозуміти, що саме аудитор надає своєму клієнту [2].

Дослідження доводять про існування не менш важливих проблем, пов'язаних з проведенням аудиторської діяльності, серед яких Прохорова Л.І. та Юхименко Є., виокремлюють такі:

- відсутність достатнього досвіду у здійсненні аудиторської діяльності, оскільки цей тип контролю на вітчизняних підприємствах був запроваджений відносно недавно порівняно з іншими державами;
- обмежена кількість методичних матеріалів та літератури, присвячених вивченню аудиту в Україні;
- невизначеність вартості аудиторських послуг через відсутність чіткої системи ціноутворення [3].

Для вирішення цих проблем можемо запропонувати наступні заходи:

1. запровадження страхування відповідальності аудиторів за результати їхньої роботи через страхові компанії;
2. впровадження єдиних тарифів на аудиторські послуги, що сприятиме підвищенню якості аудиту;
3. створення стандартів, уніфікованих для аудиторської діяльності в Україні.

Погоджуючись з думкою Прохорової Л.І. та Юхименко Є. [3], поліпшення програмного забезпечення з метою удосконалення аудиторської діяльності, запровадження сучасної методики автоматизації для викладання у

зкладах вищої освіти стандартів аудиту та їх практичного застосування створює можливість підтримки навчання на належному рівні і створює умови призвичаїти майбутніх аудиторів до електронних документів для успішного використання в майбутньому.

Нині ринок аудиторських послуг переживає значні зміни, що пов'язані з економічними змінами в Україні. Спостерігається скорочення кількості як аудиторів, так і компаній, які займаються аудиторською діяльністю. Це пояснюється підвищенням вимог до професії аудитора, змінами в податковому законодавстві та зростанням стандартів якості аудиторських послуг.

Отже, підвищити якість аудиторської діяльності в Україні можливо лише шляхом впровадження цілісної та комплексної системи заходів, які будуть зосереджені на вдосконаленні правового регулювання аудиту, запровадженні ефективної системи комп'ютеризації аудиторських процесів, контролю за рівнем професійної підготовки аудиторів і якістю їхніх послуг, забезпеченні реальної незалежності аудиторів та введенні санкцій за надання недостовірних аудиторських послуг.

Література:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017, ВВР, № 2258-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Жукова Т. А., Ганус І. С., Плікус І. Й. (2019) Аналіз ринку аудиторських послуг в Україні. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*, № 2. URL: <https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/media/attachments/2019/12/17/8-63-69.pdf>
3. Прохорова Л.І., Юхименко Є.С. (2019) Аналіз сучасного стану та проблеми реформування і розвитку аудиторської діяльності в Україні на основі міжнародного досвіду. *Молодий вчений*. № 6 (2). С. 205-210. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2576/2560>

Abstract: Current problems of audit activity in Ukraine in the context of unstable economic situation and fierce competition are highlighted. The main obstacles of the audit services market are identified and specific measures are proposed to improve the quality of audit activity in Ukraine.

Key words: audit, public supervision, audit standards, control.

*Науковий керівник – ПОТРИВАЄВА Наталя,
д-р екон. наук, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*